

KATALIKŲ BAŽNYČIOS VARGAI VOKIETIJOJE.

NUPUOLUS MARKEI, PA-
PARAPIJOS DAUG
KENCIA.

COLOGNE, lapkr. 23.

Nupuolus vokiečių markės vertei, daugybė Vokietijoje katalikų parapijų atsidūrė didelėn vargan. Daugelis bažnyčių neturi iško nusiipirkti net altorinėms lempoms aliejaus. Kai-kur yra sunkus daiktas gauti Mišioms laikyti vyno arba ir komunikantų.

Elektros šviesos bažnyčiose daugiausia visai nevartojamos, nes perbrangios. Jei tos šviesos vartojamos, tai tik kur didelėse bažnyčiose arba katedrose.

Kai-kur bažnyčiose vargonai varomi elektra. Delto ir vargonavimas sustabdytas dėl elektros brangumo.

Neufs katedros rektorius atsiliepė į katalikus prašydama aukų nupirkti katedrai mažus vargonėlius. Nes elektra varomi didieji vargonai negali but vartojami.

Prie tų visų vargų prisideda dar tas, kad ne visi kunigai gauna iš valdžios algas. Kunigams algas garantuoja valstybės konstitucija. Tačiau valdžia sakosi neturinti pinigų. Gi kuriems kunigams algos ir mokamos, tai jos taip nykios, kad apie pragyvenimą negali but kalbos.

Vargas žmonėms, vargas ir Bažnyčiai. Tuos vargus velka ir protestantai.

Vokietijos katalikams pagalba iš kitur reikalinga.

PINIGYNO SEKRETORIUS KRITIKUOJAMAS.

Johnson argumentuoja už
bonusus.

WASHINGTON, lapkr. 22.

Karo veteranų bonusų mokėjimo šalininkai smarkiai kritikuoja Pinigyno sekretoriaus Mellono nusistatymą. Kaip žinoma, Mellon sutaisęs programą mažinti federalės taksas, bet veteranų bonusus palikti ant šalies.

Bonusų šalininkai tvirtina, jog galima mokėti bonusus ir podraug galima sumažinti taksas.

Senatorius Johnson iš California taipat eina prieš Melloną. Jis sako, jog republikonų partija 1920 metais žadėjo praversti bonusus. Delto, savo pažadėjimą turi pildyti. Anot jo, bonusų išmokėjimas neatliks valstybei ir išdui skriaudos.

Bonusų klausimą turės spręsti Kongresas.

KARALJUS SAKO PRA- KALBAS.

ROMA, lapkr. 23. — Viešis žionai Ispanijos karalius pasakė tris prakalbas viešose susirinkimuose.

Nesmagumai Su Tarptau- tiniu Tribunalu

PREZIDENTAS NESPAUS SENATO TUO KLAUSIMU

WASHINGTON, lapkr. 23. — Iš pasitikimų versmų skelbiama, jog Prezidentas Coolidge savo pranešime Kongresui saugosis argumentuoti Tarptautinio Tribunalu reikale. Sakoma, jis nevers senato, kad Suv. Valstybės prisijungtų prie to Tribunalu.

Tėciaus kiti tvirtina, kad Prezidentas Coolidge Tribunalu esąs palankus ir jis už jį darbuosis taip, kaip darbuosi miręs prezidentas Harding.

Prezidentas Coolidge pra-

nešime tik konstantuos faktų, kad Tribunalu klausimas randasi senato užsienių reikalų komiteto rankose ir tas komitetas tą reikalą turi išspręsti.

Pranešama, jog Prezidentas esąs stipriai spaudžiamas reikalaujanti senato pripažinti Tribunalą. To, esą, labai nori valstybės sekretorius Hughes ir Komercijos sekretorius Hoover. Bet artimesnieji Prezidento prieteliai pataria saugotis tų tarptautinių klausimų.

Draudžia Kaizeriui Gryžti Vokietijon

BET SOSTO ĮPĖDINIS GALI SAU LAIMINGAI GYVENTI

PARYŽIUS, lapkr. 23. — Francija su Anglija sutiko, kokio turinio notas ambasadorių taryba gali siųsti Vokietijai. Ir tuojaus dvi notos pasiųstos. Viena nota paliečia gryžusį Vokietijon sosto įpėdinį, antra — militarinės kontrolės komisijos reikalą.

Kaip viename, taip kitame atsitikime Francija buvo pasirengusi siųsti Vokietijai ultimatumą su grėsinimais. Bet su tokiu nusistatymu nesutiko Anglija. Šios pusės stoji Italija.

Iš to kilo nesutikimai. Buvo pramatoma, kad santarvės gyvavimo valandos suskaitytos.

Pagalians Francijos premieras staiga atmainė savo kursą. Jis aiškiai pamatė, kad tuo elgimosi sugriautų santarvę ir geistino tikslu neatsieks.

Notos Vokietijai tad pasiųstos be jokių grėsinimų. Pirmoje notoje pažymėta, kad Vokietijos vyriausybė jokių budu neleistų Vokietijon gryžti buvusiam kaizeriui, kurs šiandie gyvena Olandijoje. Be to žiūrėti, kad gryžusiam sosto įpėdiniui netektų sostas.

Kitoje notoje Vokietija pa-informuojama, kad Vokietijon bus pasiųsta militarinė kontrolės komisija. Tai komisijai vokiečių valdžia turi duoti reikalingą apsaugą.

Bet tos komisijos siuntimui laikas nepaskirtas. Tai pri-gulės nuo pačios komisijos narių sutarimo.

Kaip vienoj, taip kitoj notoj pažymima, jog santarvės valstybės parkins priemonių tuos reikalavimus įvykinti, jei tai visa nebus pildoma.

Tai viskas.

Apie kitokio turinio notas buvo galvojęs premieras Poincare. Maršalas Foch jau buvo surengęs planus okupuoti Hamburgą, ar kitus Vokietijos miestus, ar teritorijas. Tačiau tuos galvojimus žygius sumaišė Anglija su Italija.

Turima žinių, kad Vokietijos vyriausybė abidvi notas pripažins. Nes tuomi Vokietijai nedaroma nei gera, nei bloga. Viskas pasilieka kaip buvę. Tad nepripažinti notų nėra jokio reikalo.

KANCLIERIS NORI ATSI- STATYDINTI.

LONDONAS, lapkr. 23. — Vokietijos kanclieris Stresemann vakar kalbėjo parlamente (Reichstage), anot žinių iš Berlyno. Jis pasiūlė parlamentui vieną iš dviejų: arba reikšti jam pasitikėjimo arba priimti jo atsistatydinimą.

Pažymėjo, jog Vokietijos vidutinė padėtis esanti be vil-ties. Ir, kiek jam žinoma, pagelba iš niekur nepramatoma.

Sakė, jog Vokietija šiandie kankia vargus del Rhinelando ir Ruhro provincijos okupuotės. Tiems vargams nesimato galo.

Ir jei jam ir toliaus bus lemta pasilikti valdžios prie-šaky, jis ves derybas su Fran-cija. Derėsis ne su tikslu pasiduoti, bet Vokietijai palengvinti.

Pabaigoje kanclieris patarė prailginti darbininkams dar-bo valandas dienoje.

PRANESIMAS VISUO- MENEI.

Gerbiamas Kun. J. Konce-
vičius nuo Liet. Katalikų Ce-
ntro reikalų atsisakė ir su
Federacijos Kultūros Vajaus
praktikomis po lietuvių kol-
onijas daugiau nebevaži-
nės.

Federacijos
Sekretoriatas.
AEROPLANAS LIEPSNO-
DAMAS ĮKRITO JURON.

Visi penki iš įgulos
išsigelbėjo.

SAN DIEGO, Cal., lapkr. 23. — Už 25 mailių nuo Point Lo-ma penki karininkai ir kareivai skrido aeroplanu ant ju-roso paviršiaus bombarduoti pritaistytą nardančią laivę.

Vienas karininkų pasiėmė bombą mesti juron, staiga bomba atsitrėnkė į jo krutinę, paskui išmesta pakliuvo tie-siog ant propelerio ir nuo to užsidegė oro mašina.

Aeroplanas tad pasuktas tiesiog juron. Nusileido ant vandens, eksplodavo gazoli-nos kubilas.

Aeroplanas suplaisintas į dalis nuskendo. Bet iš įgulos visi mokėjo plaukti ir išsigelbėjo. 20 mi-nutų karininkai su kareiviais išbuvo vandeny, kol atplaukė karo laivas.

BOLŠEVIKAI UŽPYKO ANT ŠVEICARIJOS.

Neturės su ja jokių santykių.

MASKVA, lapkr. 22. — Už-sienių reikalų komisar. Tehi-tcherin paskelbė, kad bolševi-stinė Rusija nekuomet neturės jokių santykių su Šveica-rija. Neves su ja jokios pir-klybos, draus rusams tenai keliauti. Šveicarijos buržu-jai brangiai turės atmokėti.

Tai už tai, kad Lausannoje teismas išteisino Conradi, kurs kituomet ten nužudė bolševistinį agentą Vorovsky.

JAPONAI BUS KOLONI- ZUOJAMI BRAZILIJOS.

TOKYO, lapkr. 23. — Yo-kohamoj palikuosuta nuo dar-bo 1,700 darbininkų.

Japonų vyriausybė ragina japonus persikelti gyventi Brazilijon, kur jų kolonizavi-mui skiriami nemaži žemės plotai.

Su vyriausybės pagalba 100 japonų šeiminų jau iškeliauja.

PAKAKTINAI KURKINŲ.

WASHINGTON, lapkr. 23. — Ukio departamentas skel-bia, jog šimet pakaktinai bu-sią kurkinų kaip Dekonės die-nai, taip Kalėdoms.

Texase, Marylande ir Vir-ginijoje daug kurkinų augina-ma. Texase kurkinų svarbi-augintojai ima po 18—20c.

DR. COOK NUBAUSTAS KALĖJIMU.

Tai žinomas šiaurinio žemga-
lio atradėjas.

FORT WORTH, Tex., lap. 23. — Dr. Frederick A. Cook, šiaurinio žemgalio atradėjas su keliolika savo bendrininkų vietos federaliame teisme ras-tas kaltas už pardavinėjimą niekam nevertų žibalo šėrų nubaustas kalėjimu. Dr. Co-
ok nubaustas 14 metų ir 9 mėnesiams kalėjimu ir 12,000 dolerių pabauda už tas suk-tybes, kurios buvo atliekamos per paštą, viliojant nuo žmo-nių pinigus.

Kiti jo bendrininkai nu-bausti kalėjimu įvairiems ter-minams ir piniginėmis pabau-domis.

ZANKOVO VALDŽIA BUL- GARIJOJE LAIMEJO.

Galutini rinkimų rezultatai
dar nežinomi.

SOFIA, lapkr. 23. — Rin-kimų parlamentan galutini rezultatai dar nežinomi, te-čiaus aiškiai žinoma, kad rin-kimus laimėjo Zankovo vald-žia. Šiai valdžiai turės tek-ti apie 200 atstovų. Gi opo-zicijos partijos turės apie 50 atstovų. Šių tarpe bus virš 30 agrarų ir komunistų ir a-pie 15 liberalų.

Liberalai, kurie buvo vald-žioje pirm karo, šiandie rodo savo pažangą. Agrarai su komunistais labiausia puola. Buvusiame parlamente jie skaitė 195 agrarus ir 25 ko-munistus. Tai buvo agrarų valdžia, kuriai vadovavo Sta-mhoulsky.

Visi Zankovo valdžios mi-nisteriai taipat išrinkti. Pranešta, kad rinkimų die-noje visur buvusi gera tvar-ka.

PERTRAUKIA PAGELBOS SIUNTIMĄ.

NEW YORK, lapkr. 23. — Nanseno šelpimo komisija paskelbė, kad ji pertraukia maisto, drabužių ir pinigų siuntimą pavieniams žmo-nėms Rusijoje.

TAKSŲ KLAUSIME.

WASHINGTON, lapkr. 23. — Taksų klausimu vakar su Prezidentu Coolidge konfera-vo senatorius Borah, repub.

Universal Tub Co. ofisan, 120 May st., įsilaužė 3 plėši-kai. Panaktinis tėciaus juos pabaidė ir tie pabėgo.

Mirė William Down, 5½ metų, 6425 No. Clark st. Itė-vas kaltina gydytoją. Sako, vaikui perdaug išmirkšta "antitoxino."

Chicagoj apsilankė Belgijos atstovas Suv. Valstybėms, ba-ronas de Marchienne.

Žinios iš Lietuvos

MIESTAS AUGA.

MARIAMPOLĖ. — Vos tik spėjo praversti geležinkelį pro Mariampolę kaip staiga mies-to išvaizda pasidarė kitokia. Nors judėjimas čia visados nemažas, bet dabar dažnai atvyksta įvairių svečių iš to-limesnių vietų. Su geležinke-lio pravedimu, anga ir pats miestas. Prie geležinkelio statoma dideli muro namai — tai stotis. Be to keletas ki-tokių triobų. Abiejose gele-žinkelio ir plento, vedančio į stotį, namai, kaip grybai dygsta po lietus. Visi statomi namai (nors mediniai) dvi-jų aukštų, gražaus stiliaus. Neužilgo visas tolis ¼ varsto, skirias miestą nuo stoties, bus žmonių darbininkų. Javai, tį matosi dirbant apie 40—50 žmonių darbininkų. Javai, kurie pirma buvo "brikais" vežami į vagonus. Teko ma-tyti atvažiuojus kartu net 17 vežimų. Karetkos keleivius paima nuo stoties ir atveža į miestą. Visas blogumas ta-me, kad plentas, o ypač ru-dens metu, labai šlapias. Tie-są sakant ir tą patį labai ar-do žydų pirklių "brikai," be-važiuojant į stotį. Laikui be-gant, reikia rupintis tas ket-virtadalis kilometro praversti bent grindiniu.

Miestas plečiasi ne tik prie stoties. Už miesto sodo, ne-toli Šešupės, pastatyta ketu-rių gražios triobos. Degu-čiuose irgi matosi jau virš aš-tuonetas naujų trobesių. Gi-prie Kalvarijos plento ir apie mokytojų seminariją naujos trobos kilte kyla. Neužilgo, žadama išparceliuoti Kvietiš-kio dvaras, kurio užtekis 400 žmonių. Jis yra netoli pa-ties miesto. Kiekvienas as-muo, turis teisę gauti žemės, gausią po pusę hektaro. Kai minėti asmens trobas pasta-tys miestas žymiai padidės.

Minėtą Kvietiško dvarą su miestu jungia gražus murai—kareiviams.

Miesto valdybos įsakymu tiesiami cementiniai šaligat-viai. Bet prie jų pastebima neleistinų dalykelių. Vytan-to gatvėje, puikiausioje visa-me mieste, ties pačiu "Kino—Palas" prie namų įrengtas darželis. Aptvertas gražiai štakietine tvorele. Bet ap-link iš frontinės pusės apves-ta spygliuota viela. Praeiti pro tokią tvorėlę sunkoka. Prietamsy praeiviai kluva už spygliuotos tvoros ir persi-plėšia drabužius. Taisytina.

LIETUVOS KAINŲ INDEKSAL.

Finansų, Prekybos ir Pra-monės Ministerijos Centrali-nis Statistikos Biuras jau iš-dirbo Lietuvos kainų indek-sus, pasiremdamas prieškariniais daviniais apie kainas Lietuvos 1914 m., kurias pa-vyko gauti iš mūsų valstybi-nio archyvo, lygiai ir davi-niais apie kainas, surinktas šiais metais Lietuvoje per ko-operatyvus ir koresponden-tus, išmetytus po visą Lietu-vą. Visa šita įdomi medžia-ga ir patys indeksai bus pa-skelbti jau baigiamame ruošti ateinančiame "Lietuvos U-kio" numery.

NAUJAS LAIKRASTIS.

Šių metų lapkričio 5 dieną išėsis iš spaudos kuno kul-tūros mėnesinis laikr. "Jėga ir Grožis." Red. Jonas Da-gelis. Adresas: Kaunas, Lais-vės Al. 3 Nr.

PINIGŲ KURSAS.

Lietuvos 10 litų	\$1.00
Anglijos sterl. svarui	4.48
Prancijos 100 fr.	5.90
Italijos 100 lirų	5.51

Siųskite savo Giminėms KALĖDOMS DOVANŲ... LITU

"DRAUGA"

Nes, "Draugas" pigiausiai siūncia ir geriausiai patarnauja. "Draugas" siūncia per didžiausias Lietuvos bankas: Ukio Banką ir Prekybos-Pramonės Banką. "Draugas" siūncia pinigus litais, ir doleriais: perlaidomis, čekiais-draftais ir telegrama. Valandos: nuo 8 ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis uždaryta.

2334 SO. OAKLEY AVE. CHICAGO, ILL.

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Sina kasdieną išskyrus nedėlidinima.
Metams \$6.00
Pusei Metų \$3.00

Už prenumeratą mokasi iš karto. Laik kasdieną nuo užrašymo dienos, ne nuo Naujų Metų. Norint persiųsti adresą visada reikia prisijungti ir senas adresas. Pinigai gauti iškart siunčiant kupoje ar orpore "Money Order" arba idėdami pinigais į registruotą laiška.

DRAUGAS PUB. CO.

2334 South Oakley Avenue
Chicago, Illinois.

Tel. Roosevelt 7791

MUSSOLINI APIE FAŠIZMĄ.

Ne visi yra vienodos nuomonės apie Italijos fašizmą. Vieni fašizmą giria, kiti gi peikia. Jį peikia ir jo nepažįstantys socialistas. Nes fašizmas nusako socialistams rugus. Tuos rugus, kuriuos nieginio visą pasaulio žmonių išbadyti, jei kas nenorėjo jų sekti ir tikėti jų plepalams.

Kad socialistai fašizmą peikia ir smerkia, tai tuo pačiu įrodo, jog fašizmas nėra blogas dalykas. Nes socialistai visuomet peikia ir smarkia kas yra gera. Ir tai daro tik dėlto, kad nėra socialistiška.

Tėčiau paklausykime ką apie fašizmą kalba pats fašizmo įkūrėjas, italų premjeras Mussolini.

"Fašizmo politika nėra reakcinė", pažymi Mussolini. "Kad taip yra, tai geriausia gali liudyti, jog fašizmas Italijoje nepanaikino 8 valandų darbo dienos."

"Fašizmas nėra priešingas darbininkų su darbdaviais daramoms sutartims. Nepriešingas nei darbininkų streikams. Tėčiau streiką skaito išimtinąja ir paskutinę darbininkų priemonę. Tuotarpu socialistai streikus skaito paprasta sistema."

"Kilus darbininkų su darbdaviais nesusipratimams įsimašo vyresnioji fašizmo taryba. Jei šie abiejų pusių negali sutaukinti, į tą reikala įsimašo pati valdžia. Tai paskutinė instancija. Abi pusi turi pasiduoti valdžios išsprendimui."

"Kad fašistų valdžia vado vaujasi teisybe, tai tą aiškiai įrodo daugybės geležinkeliečių paluosavimas, kad sumažinus vyriausybės išlaidas. Daugiau paluosuoti tie geležinkeliečiai, kurie ir be darbo aut geležinkelių gali pragyventi, kurie turėjo pašalinius užsiėmusius ir įvairios rūšies biznius."

"Parlamentarizmas yra valdžios forma, kuri buvo, būtinai reikalinga praeitį šimtmetį. Ta forma atliko savo pasiuntinybę ir šiandien kaip tokia mažai reikalinga. Jos vieta šiandien užima spauda. Šiandien laikraščiuose galima rasti gilesnės išminties pastabų ir pamokančios kritikos. Tai daug svarbiau, negu parlamentistų sausos kalbos. Šiandien spauda veda šalies politiką."

"Kai kurie fašizmo principai, kaip tai drąsa, pasiūlymas valstybės idėjai, teisybė, tėvynės meilė yra principai, kuriuos reikia propaguoti visur. Nes tai vis tikrojo patriotizmo žymės."

POLITINĖS KAMPAIJOS PRADŽIA.

Ateinančiais metais, šv. Valstybės bus renkamas naujas prezidentas. Pavašari politinės partijos turės nacionalius suvažiavimus. Tuose suvažiavimuose bus paskirti partijų kandidatai į prezidentus. Ligi suvažiavimų pačiose partijose seks politinė kova dėl kandidatų. Paskui gi, kuomet bus paskirti kandidatai, partijos su partijomis vės kovą už pirmenybę. Prezidento rinkimai įvyks lapkričio pradžioje.

Dalis republikonų darbuojasi kandidata pastatyti šandieninį Prezidentą Coolidge, kuris užėmė mūšius prezidento Hardingo vietą. Tėčiau kitos partijos dalyvauja apie kitus kandidatus. Pirmutinis prabilo Californijos federalis senatorius Hiram Johnson. Jis andai paskelbė savo kandidatūrą. Ir aiškiai pažymėjo, kad jis bus Prezidento Coolidge kandidatūros oponentas.

Tuo būdu senatorius Johnson jau padarė politinės kampanijos pradžią. Ir kampaniją veda ne juokais. Pirmausia jis skelbia kovą politiniams "bosams". Sako, kad nacionaliame partijos suvažiavime kandidatai turi skirti ne tie "bosai", bet patys žmonės balsuotojai.

Kas tie politiniai "bosai"? Tai tie visi, kurie neatsiklausę žmonių noro paskiria partijos suvažiavimui sau tinkamus delegatus ir žiems liepia balsuoti už jų nurodomą kandidatą.

Senatorius Johnson, taigi, tvirtina, kad tą politinį "bosizmą" reikia sufrūškinti. Patys žmonės turi parinkti delegatus partijos suvažiavimui. Tie delegatai suvažiavime turi turėti laisvę, už kokius kandidatus balsuoti.

Be senatoriaus Johnsono, suprantama, rasis dar ir daugiausiai norinčių būti kandidatais. Ir tie trumpos ateity atsiliaps.

Demokratų partijoje tuotarpu vieši tyla. Yra kalbų apie tariamus kandidatus. Bet nei vienas iš jų viešai neatsiliepia. Nei vienas viešai nesiskelbia norįs būti kandidatu.

Demokratų tarpe nėra didelio triukšmo dėl keletos priežasčių. Pirmiausia, šalies administracija nėra jų rankose. Nėra tokio žmogaus, kuris turėtų pirmenybę but kandidatū. Antra, demokratų partijoje yra didesnė vienybė. Jie dirba patys. Jiems reikia parupinti tokį kandidatą, kuris tikrai galėtų nugalėti priešingos partijos oponentą ir laimėti rinkimus. Taigi, jie turi žygiuoti labai atsargiai.

Tuotarpu republikonai savo rankose laiko administraciją, tad jie ir drąsesni. Jie eina pirmyn per daug pasitikėdami savo spēkomis. Perdidi pasitikėjimas savimi ne visuomet duoda gerstinų rezultatu.

Premjeras Mussolini atsako spręsti, ar fašizmo politikos ir administracijos metodas galima pritaikinti ir įgyvendinti kitose šalyse. Sako, tas priklauso nuo tautų reikalo ir jų temperamento.

Tėčiau Italijai fašizmas buvo reikalingas. Jis valstybei ir tautai atnešė laimės. Kad Mussolini parodė daug praktiškos išminties, nieks neabejoja, kaip kuriais vienok klausimais reiktų pasiginčyti, nes ne visa kas taip gražiai žodžiais skamba gyvenime esti.

LIETUVOS MISKAI IR UKIS.

Bus palengvinta medžių gavimas.

Seniau medžių gaudavo iš valdžios tik karo padėgeliai, dabar gi duos visoms padėgeliams, naujakuriams, išsikrausčiusiems į vienasėdžius. Jie visi gaus be varžytinių tokiomis kainomis. Taksos kaina su išmokėjimu per 5 metus. Karo padėgeliai gaus už pusę ir net už ketvirtą dalį kainos Seniau gaudavo 60 kietmetrų, dabar gaus 90 kietm. Gaurie tegavo 60, galės dar 30 kietm. dagauti. Reikia tik ir šia sąžiningų žmonių rinkti ir valdžia komisijas, kurie duoda lindymus apie tai, kam medžiai tikrai reikalingi, (kiti gaudavę 5 kart, kiti per 5 metus neisgaudavę).

Šiandien duota įsakymas, kad miškų urėdijos paruošyti ir turėti karo padėgeliams miškų. Valdžia turi iki N. Metų pranešti, kam ir kiek reikia medžių, girininkai turi prižiūrėti, kad but kam reikia suteikta.

Biečiau medžių gaus medžių šaltai: Iš valdžia turi išlikti liudymą, kad jis ištiesy bėdas, su tuo raštu eina pas girininką ir gauna kurį, trobelel.

Servitutai. Čia daug painia vos, ypač Zemaitijoje, todėl kol kas bus palikta jo senovė. Žmonės galės naudotis kaip naudavosi iki 1914 metų ganyklomis, kol bus sutarkyta.

Varžytinės. Seniau į varžytines leisdavot stot tik savo valdžia girininkijoje dabar galima stoti į visas varžytines, visur. Biržės ir skersinės nutarta smulkesnes dar

menų. Bet bolševikai jame šian die laiko virš 200 kalinių — rusų revoliucionierių, kurie priešingi bolševikų pažiūroms.

Danguka kalinių serga. Kiti visai pabludę. Nėra kam jų gydyti, slaugyti arba prižiūrėti.

To baisaus kalėjimo viršininkais paskirti bolševikai kriminalistai. Keli gydytojai tokios pat rūšies. Kaip toki jie ir nepaiso sergančių arba pabludusių kalinių, kurie kartais visi turi gyventi.

Atejus žiemai, su ta sala visokis susisiekinimas pertraukiamas, nes negalimas. Daugelis ty nelaimingų neatlaiko laisvi kentejimų ir keliauna į kapus.

Ar ne žemės "rojus", bolševistinė Rusija?

LIETUVIAI PO LENKŲ LETENA.

Gauta žinių apie lenkų darbus Punksio ir Smalėnų apylinkė. Čia gyventojai — grynai lietuviai, ir lenkai varo smarkią lenkinimo politiką. Seivų dvaras išdalintas atgebentiems iš Lenkijos gūdoms partizanams. Jų vietiniai gyventojai baistai nekencia už vagliavimą ir kitus jų darbus.

Iš vietinių mažžemių žemės gavo tik vienas (Zdanėvičius Vincas). Mokyklose mokinama tik lenkiškai. Smalėnų lietuviai buvo sumanę įsisteigti mokyklą, bet lenkai neleido. Mokytojų į keletas sulenkėjusių lietuvių, kurie tarp gyventojų neranda jokio pastikėjimo. Valdininkų padėtis, ypač mokytojų labai baisi. Jiems ne kaimečiai nepavydi. Už viso mėnesio algą jie gali nusipirkti nebut sušutrusią vištą. Jie vis "malonesne akimi pradeda žiūrėti į Lietuvos litus. Ukinkai moka dideliausius mokesnius. Be to dar jie kankinami begalinėmis "daninomis". Kai kurie lietuviai pradeda jau nusileisti ir leidžia vaikus lenkų mokyklose. Sako, busi tvirti kovotojai prieš Lenkų valdžią. Išprekių, gabenamų iš Lenkijos, tik manufaktūra yra pigoka. Lenkų druska juoda, nešvari ir daug brangesnė už baltą. Šiandien druska, kuri gaunama iš šios pusės kontrabandos kelių. Miesteliuose kainos kyla kas valanda.

Jame gali gyventi apie 70 as-

ryt ir jų 1 — 120 bus kiekv. girininkijoje varžytinėm ukinkams. Visai varžytinių panaikint negalima, nes nėra užtekiniai tinkamų žmonių fikokiai miško ukiai vesti, o be jų bus didelės suktybės ir valstybei naubostaliai.

Galutinam miškų sutvarkymui reikia laiko. Galima tikėtis, kad min. Krupavičiui pasiliekančiam Žemės Ukio ministerijos valdytoju, miškai ir abelmai mūsų žemės ukis bus pagaltos tinkamai sutvarkyta.

Mūsų finansai.

Seimo Atstovų d-ras Steponavičius praneša idomias žinias apie mūsų finansus (pinigus), pramonę, prekybą.

Lietuva, pasirodo besant gan turtinga šalis, ką pripažįsta ir anglai. Lietuva dabar turi kariuomenės daug daugiau negu buvo prie rusų Lietuvoje. Skolos turi: Anglija 300 mln., Prancūzija 200 mln., Lietuva 29 litas ant žmogaus. Beto Lietuva turi aukso valdžią.

Kaip yra sumanius Lietuva savo ukį kelti 1924 metais Žemės Ukio gerinti, 2 elevatoriu stato, 167 grūdų valomus punktus taisy, keltiolia piniūni ir liū apatūrimo punktų. Vaskubose steigia, gabena seklias, veislinius gyvulius, viso už 7 mln. litų. Naujų geležkelių nutarta tiesti 300 kilometrų per Žemaitiją (Telšius) ir iš Kauno į Klaipėdą ir visą eile siaurųjų geležkelių; šventosios uostai 1 ml. l. Beto skiriama 6 mln. litų ukio banko ir Hypotekos banko, kurie skoline: pirmas triobema statyti, mašinom, trauksim pirkt, skoline nuo 6 — 5 metų ant padidelių

PAVAKANIAM.

KAS NELAUKIA KALEDŲ!

Artinasi Kaledos arba Viespaties Jėzaus Užgimimo šventė. Ši šventė yra didžiausia ir svarbiausia viso pasaulio krikščionių, nes minima pasaulio Išganytojo užgimimas. Šios šventės su nekantrumu laukia dideli ir maži, seni ir jauni. Krikščionys jos laukia, kad nuėjus į bažnyčią ir gražiomis giesmelėmis pagarbinius Išganytoją ir per tai užsielnijus Jo palaimoms. Kiti gi laukia Kaledų dėl to, kad Kaledos tai yra dovanų šventė. Maži laukia dovanų nuo savo tėvelių, krikštų — tėvų, nuo tetų ir dėdžių. Suaugusieji laukia dovanų nuo savo giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuviai Amerikiečiai neužmirškite kad ir nuo jų laukia kaledinių dovanų jų gimines ir draugai Lietuvoje.

Jūs Amerikoje gyvenantys turite daug gerėsenės ekonomines gyvenimo sąlygas negu mes turime Lietuvoje. Mes per ligus amžius skurdome po prieto priespaudą, pagaliau gi didysis ir pragaistingas Ekaropos karas mumis visai parbloškė ir nustumė visus į ekonominį skurdą, iš kurio mes dar nespėjome atsikelti. Jūs gyvenantys Amerikoje to visko nematėte, jūs nuolat turijote duonos kėsnį ir dolerį kišenėje. Todel jums nebus sunku atsistoti keletą dolerių Kaledų dovanų savo giminiams ar draugams gyvenantiems Lietuvoje.

Pasirupinkite, kad jūsų čekis ar perlaida pasiektų Lietuvą prieš 23 gruodžio. Lietuvoje dabartinį laiką nestoka visokių reikmenų, už pinigų galima gauti visko kas tik patsaulėje yra. Todel kitokių dovanų siųsti nepatartina, siųskite tik pinigus. Beto, pinigų daug greičiau ateina negu kitoki stuntiniai.

Lynas.

Mokame mes nusiskusti dažnai kad mums tai šio tai truksta. Bet nepamirškime pasigirti ir tuo, ko mums netrūksta — tautinio apsididimo, ypač "pažangiesiems".

palukant. Hypotekos bankas galima bus užstatyti žemę ir namus, perkant žemę ir namus statant mieste. Užtai biudžetas. 1924 siekia 21 ml. litų. Naujų metalinių pinigų nukals už 2 ml. litų.

Mūsų ukio eksportas taipogi padidėjo sulyginant su 1922 m. Šėmenų ant 178 nuoš, linų 83 nuoš, pašaro, 322 nuoš, javų 24 nuoš, kiaušinių 13 nuoš, gyvulių 9 nuoš.

Įveikto turto iš svetur už. 73,517,000 l. Išveikto už 63 ml. l. bet išveikta mašinų, trąšų reikalingų daiktų. Trąšų įveikta 1,000 vagonų. Mokesniai nuo žemės mūtarta šėmenimint po 9 litus nuo hektaro pirmos rūšies, 5 l. — II rūš., 2,5 l. — III rūš., 1,50 — IV rūš. Užtat nuo Naujų Metų bus panaikintos stokos, nereikės naujų mokesnių mokėti savivaldybėms. Valsčių savivaldybės gaus 10 nuoš. žemės mokesnių, apskrities 50 nuoš. Prekybos ir Pamonės įstaigos turės, spūkt patentus, kas 3 mėnesiai mokėt nuo apyvartos ir gale metų nuo pelno nuoš.

Akceizės iš monopolio degtinei pardavinėti tikimasi gauti 36 ml. litų. Dabar spūrito pūrtia Olandijoje, nes ten gauta po 10 centų už l. tuo tarpu mūsų brėvėrininkai reikalauja 40 centų už l. Mažai nuodugniai pertvarkyti, be maisto įveikama ukio masinos, trąšos, kiti dalykai apgėdanti nuo 5 nuoš. vertės iki 40 nuoš. (likeral). Žymius mokesnis bus sumažintas beveik trečdaliu. Bus sumažinti valdininkai. Dabar jų Lietuvoje yra 20,000, jų bus sumažinta 40 nuoš. ir beliks apie 12,000, užtai bus pūrtinti specialistai ir bus gėrtan apūrtant. Seniaus valdininkams buvo mokama 48 ml. litų, dabar pūrtos 30 ml.

SVEIKATA-BRANGUS TURTAS.

VEŽYS.

Dr. AL. M. RACKUS.
Tel. Clove, 137
1411 So. 56th Ave.
Clove, Ill.

Turbūt nėra baisesnės ligos kaip vėžys. Vėžiu sergantys netik kad supulius kencia, bet ir kamuoja, jasi, diena nuo dienos mato neišvengiamos mirties šmėklą.

Amerikos Nacionalė Komisija apie vėžį skelbia, kad beveik penki nuosimčiai mirštančių suiaukus 30 metų, miršta nuo vėžio. Daug žmonių galima būtų išgelbėti, jei pradėtų ankstyvą gydymą. Pradžioje ligos, vėžį galima pagydyti. Jei vėžys gerai įsiėda, išmeta METASTASIS, tuomet jau pėvelu, tasyk jau nėra vilties.

Amerikoje lietuvių tarpe, vėžio liga nėra retenybė. Bėgyje dviejų metų, iš atsilankiusių mano ofisan ligonių, vienuolika turėjo vėžį. Kuomet ligoniui pasakai: "Turi vėžį, kuogrečiausia eik ant operacijos jei nenori mirti", — tai kailurie susirupina ir stropiai gydosi, bet tūli tai sau nusislyps, netiki, esą "daktaras turbūt mane tik gaudži". Du iš tokių mano ligonių nuėjo prie šarlatanų, ir šian die jau po žalia velėna amžinai ilsis.

Vėžio rūšių, patologijos žvilgsniu yra daug. Tankiausia pasitaiko tai KARCINOMA, EPITELIOMA ir SARCOMA.

Nuo ko įsiėmeta vėžys? Seniau buvo manyta, kad vėžys pereina nuo tėvų (hereditarij), bet tai netiesa. Kurie mēgsta valgyti daug mustardos, pipirų, gerti šnapso, tai tankiausia gauna vėžį pilve ar gerklėje. Taipgi statistika parodo, kad tie kurie sriubbia karštus valgius tankiai miršta nuo vėžio. Aitrai gauna vėžį gomūryje nuo molinių pypkių ir nuo kramtymo tabako. Darbininkai dirbant prie dervos, kerosinų, suodžių, cement-

to ir molio tankiai gauna vėžį. Kaikada nuo žaidimų, irfaticijos, karščio ir prastų dantų įsiėmeta vėžys. Karpos, navikai, gūzai ir apgamos kaikada pavirsta į vėžį. Sarkomatinis vėžys tankiausia įsiėmeta pusamžiams. Kareinomatinis vėžys daugiausia prasideda apie 40 metų amžiaus. Moterims tankiausia įsiėmeta vėžys yscium, ar į krūtis. Vyrams daugiausia prasideda gerklėje ar pilve.

Išpradžių vėžys atrodo taip: mažas, kietas neskaudis, palengva augantis gūzelis. Tas gūzelis nėra pilnai apskritas, lyg įsiskėjęs, gerai jaugės į kūno dalį. Epitelioninės rūšies vėžys prasideda lyg balta, pakili plėtimelė, kuri plėčiasi. Veliau vėžys jau pradeda skaudėti, iš jo kraujas palengva sunkties, baisiai dvokti. Pōtam staiga ligonis pradeda liesėti, netekti svorio, pabala, oda pasidaro lyg pelėnais aptraukta. Tasyk jau pėvelu, jokie daktarai jo gyvasties išgelbėti negali.

Užtai jei žmogus pastebi kad atsirado kur koks pokietis gūzelis, ar nepaprasta plėma, lai tuoj eina prie gero daktaro. Jei jaučia kad kas negero viduriuose, tuoj privalo iekoti medikalus pagalbos. O ydant neduoti priežasties vėžiui įsiėmsti, lai tegul įstemyja sekancias gyvenimui taisykles:

- 1) Nevalgyti daug pipirų, mustardos ir "macnių prisimokų".
- 2) Nevalgyti karštų valgių.
- 3) Negerti šnapso, nei stiprios imberinės "sodės".
- 4) Nekramtyti šiaudų, šipulelio, nagų ar ko kito.
- 5) Prižiūrėti, kad dantys būtų gerame stovyje.
- 6) Nekrapstyti nesies.
- 7) Nedirbti prie suodžių, naftos, dervos ir edancijų kemikalų.
- 8) Jei turi "hemorrhoidus", reikia pasigydyti.
- 9) Įstemyti gerai, kad bile suzeidimas ysciaus gali buti priežastimi vėžio.

Provincijoje visos apskrictio vald. įstai gos tilps vienuose namuose vienoje raštineje, kur bus įvairūs skyriai, stalai. Visus prižiūres apskrities viršininkas. Jis bus draug apskrictio tarybos pirmiūnikas, skiriamas Centralinės valdžios ir prezidento tvirtinamas.

Pramonė ir prekyba irgi plėtojas, bet tuotarpu didesnioji Vailokaicų šaldykla baigiamas statyti Aleksote; pūnas ir šaldys kasdien: 300 raguocių, 400 kiaušinių, 2,000 žasų. Jie eksportuos viską į Angliją. Gyvuliai pabrangę, jų auginimas apsmokės. Buv. šmidtoto dabar Vailokaicų fabrikas pradeda dirbti Rekie mašinas. Tie patys Vailokaicai per Ukio Banką stato cukraus fabriką. Jan apasodinta 50 ha. eukrinų rankulių ties Vilkauskini, jie šiandien Vokietijai vienam fabrikui, is ten gi už keletos mėnesių gausim 10 vagonų savojo cukraus. Paskui bus pastatyti cukro fabrikai Lietuvoje.

Taip tūtai krikščionių demokratų valdoma Lietuva aiškiai ir dideliais žingsniais žengia pirmyn, jos ukis eina geryn. Jam padeda labai daug krikščionių suorganizuotas kapitalas, yp. Ukio banko ir prekybos ir pramonės (M. Yco banko). Litų apyvartoje yra 56 su puse milijonų.

Taigi visi socialistų šmeižtai, kad krikščionys veda Lietuvą prapultin neturi jokio pamato. Lietuva dar greičiau taisytus, kad atstatymo darbo netrukdytų socialistai su bolševikais ir jų pūkaikais valstieciais liaudininkais.

(L. Viliūka).

SĖJIKAS

DARBININKŲ ORGANIZACIJOS S. VALSTYBĖSE.

Amerikos Darbo Federacija metinį suvažiavimą šįmet turėjo pirmomis spalio mėn. dienomis mieste Portland, Oregon. Suvažiavime dalyvavo vyrai ir moterys. Buvo delegatų iš kiekvienos valstybės ir kiekvieno miesto.

Darbo Federacija skaito virš trijų milijonų narių. Nors narių skaičiumi ji turėtų būti didesnė, tačiau ir tie keli milijonai liudija, kad Darbo Federacija yra čia vienatinė šandie galinga darbininkų organizacija. Su ja turi skaitytis kaip politikai, taip didysis kapitalas. Ši organizacija visų gyventojų sluoksnių pripažįstama kaip stipriausia organizacija darbo tvirtovė. Tokios kitos organizacijos čia nėra.

Organizacijų pradžia.

Amerikos Darbo Federacija turi kas metį suvažiavimus. Tų suvažiavimų svarbesniuosis atliekamais darbus retkarčiais paduoda kasdieninė spauda. Bet retai pasitaiko matyti laikraščiuose tos organizacijos pradžią, jos praeitį ir istoriją. Darbo Federacijos pradžia gi labai idomi. Praeitį betgi dar įdomesnė. Nes ji turėjo pereiti daugelį įvairių sunkenybių.

Pirmoji Suv. Valstybėse u-nija buvo suorganizuota 1792

metais. Tai būtų dirbėjai Philadelphiaj susiorganizavo. Ankščiau čia niekur nebūta jokių unių.

1864 metais tame pačiame mieste gavo pradžią darbininkų organizacija vardu Darbo Vyčiai. Ši organizacija buvo skaitlinga. Pradžioje ji buvo slapta sąjunga. Nes darbdaviai nepakentė jokios darbininkų unijos. Paskui tečiaus organizacija iškelta aikštėn.

Darbo Vyčių organizacija daugiausia rūpinosi paprastųjų darbininkų likimu. 1886 metais ji skaitė apie 700 tūkstančių narių.

Federacijos pradžia.

1880 metais kaikurių Darbo Vyčių grupės (kuopos) nepasitenkino organizacijos viršininkų taktika ir savo delegatus pasiuntė į kitą darbininkų suvažiavimą, įvykusi Terre Haute, Ind.

Vėliaus tais pačiais metais tie patys ir kiti delegatai suvažiavo Pittsburgan ir suorganizavo "Federation of Organized Trades and Labor Union of the United States and Canada." Tame suvažiavime dalyvavo: 107 delegatai, reprezentuoją šios šalies ir tautines amatninkų sąjungas; 42 delegatų lokalių sąjungų; ir 3 delegatai iš Darbo Vyčių.

Pagaliaus dažnesni suvažiavimai ir agitacijos atliko

tai, kad 1886 metais mieste Columbia, O., suorganizuota šiandieninė Amerikos Darbo Federacija. Federacijos prezidentu išrinktas Samuel Gompers, kurs ir šiandie yra šios organizacijos prezidentu.

Buvo opozicija.

Pradžioje Amerikos Darbo Federacija skaitė apie 350,000 narių. Tai daugiausia buvo lokals amatninkų sąjungos.

Darbo Federacijai opozicijoje stovėjo Darbo Vyčiai, kurie skaitė daugiaus narių. Kiek palaukus tarp abiejų organizacijų kilo kova, kuri tęsėsi keletą metų. Pagaliaus Amerikos Darbo Federacija laimėjo. 1890 metais Darbo Vyčių organizacija suiro.

Federacijos valdyba.

Amerikos Darbo Federacijos vyriausioji valdyba yra Washington. Turi didelį nuosavą būtą, kuriame yra reikalingi biurai.

Valdybą sudaro: prezidentas, 8 vice-prezidentai, sekretorius ir išdalininkas. Šie visi viršininkai kas metį renkami Federacijos metiniuose suvažiavimuose.

Aukščiausią valdžią sudaro prezidentas ir pildomoji (vykdomoji) taryba. Šios tarybos priedermės sekti leidžiamus įstatymus, kurie paliečia darbininkus, pasidarbuoti naujų darbo reikalams palankių įstatymų pagaminimu, darbuotis organizacijos praplėtimu, naujų unių organizavimu ir tt.

Teritorialė Amerikos Darbo Federacijos jurisdikcija apima visas Suv. Valstybes su posesijomis ir Kanadą.

Amerikos Darbo Federacijos svarbiausias politinis pagrindas — neleisti organizuotis jokiai atskirai darbininkų partijai vesti politinę kovą išimtinai vienais darbininkų interesais.

Federacija ikišiol remia demokratų arba republikonų partijos statomus kandidatus, jei tie yra palankūs organizuotam darbui.

Kitos organizacijos.

Be Amerikos Darbo Federacijos yra dar šios nemažos ir žymios S. Valstybėse darbininkų organyzacijos: "Big Four Railroad Brotherhood" (Geležink. Darbininkų Brolis-jos); "Amalgamated Clothing Workers of America" (Rubiuvų Sąjunga) ir "The Industrial Workers of the World" (Pasaulio Pramonės Darbininkai).

Iš šių svarbiausios skaitosi dvi pirmutini. Nes pastaroji pastaraisiais metais žemai nupulė. Ją nupuldė įsimaišę jon radikalai. Kiek ši organizacija šiandie turi narių, nėra žinoma.

Tuotarpu geležinkeliečių minėta organizacija skaito virš 450,000 narių. Rubsiuvių — apie 175,000.

NELEIDŽIA ARDYT

Kaikurie laisvamaniai bando įvest moterystės suardomybę ir Italijoje. Bet vietinė valdžia griežtai tai draudžia. Taigi ir nekatalikai supranta, jog moterystė turi būti nesuardoma, nes tik tokios moterystės sudaro tikrą ir nesugriaujamą pamatą šeimynoms, tautoms ir valstybėms.

ADV. J. I. BAGDZIUNAS.

Adv. J. Bagdziunas biržmėn, š. m., baigė De Paul Universiteto Teisių Kolegiją, gaudamas teisių bakalauru laipsnį. Liepos mėn. š. m., paskėmingai išlaikė valstybinius kvotimus. Rugs. mėn., Valsybės Karakterio ir Tinkamumo Komitetas, adv. J. Bagdziuną įskaitė į advokatų profesijos narius. Spal. mėn., Illinois Valstybės Aukščiausias Teismas, Springfielde, priėmė priesaiką ir davė leidimą advokato praktikai.

Adv. Bagdziunas yra senas patyres biznierių ir finansistų.

Atidarė savo ofisą vidurmiestyje, Room 1538 Tribune Building, 7 S. Dearborn St., Telef. Randolph 3261. Taipgi vietinį ofisą pn. 2151 W. 22 Street, prie Leavitt gatvės, Telef. Canal 1667.

Linkime naujam advokatui geriausios kloties.

ANGLIŲ BRANGUMO KLAUSIMAS.

Kituomet Pensilvanijos gubernatorius Pinchot sutaukė kietųjų anglių kasyklų savininkus su streikuojančiais darbininkais. Darbininkams pripažinta 10 nuosimėjų daugiaus užmokesnio. Patirta, kad tas užmokesnio padidinimas padaugins anglių produkciją, 60 centų už toną. Kasyklų savininkai atsisakė padengti tuos nuostolius. Tuomet gubernatorius, kurs atstovavo visuomenei, padavė sugestijų tokių: Iš tų 60 centų 10 centų turi pasimti ant savęs kasyklų bendrovės. Gi 50 centų turi būti numušta nuo anglių pervežimo traukinių ir nuo anglių pirkliantų imamo pelno.

Gubernatorius tas savo sugestijas įdavė Prez. Coolidge, gi pastarasis — anglių gamybos federalei komisijai.

Tėčiaus gubernatoriaus sugestijos nuėjo niekais. Nuo to laiko anglims kainą padidino ne vien kasyklų bendrovės, bet taipat ir anglių pirkliai. Kaipgi nesinaudoti tokia proga! Jei čia kartais kokios nors gamybos darbininkams padidinama užmokesnis, tai tuojaus pakeliamą kainą ir tų darbininkų gaminamiems produktams. Už kiekvieną darbininkų žygį, už kiekvieną jų streiką ir laimėjimą visnomet turi atsakyti visuomenei, produktų vartotojai.

Šiandie kietosios anglys be galo brangios. Vartotojai kaitur turi mokėti tris kartus

daugiaus, negu ima kasyklų savininkai. Tai neteisėbė taip aiški, kaip diena.

Pakeltas klausimas, delko taip yra?

Federale anglių komisija at-sako, kad už tai federalės valdžios negalima kaltinti. Kad anglių pirkliai brangiaf ima už anglis, tai ne valdžios darbas pirklius patvarkyti. Tuo turi rūpintis vietiniai valstčiai su kooperatyvų draugijų, municipalijų kuro sandėlių pagalba. Sako, patys žmonės turi rūpintis kuro papigini-mu.

Kuomet tokios padėties negalima atmainyti, suprantama, pačiai visuomenei reikia veikti.

Antai Nebraskos gubernatorių Bryan superka milijonus tonų visokios rūšies anglių ir iš municipalijų sandėlių parduoda žmonėms neimant jokio uždarbio. Delto, šandie toj valstybėj anglys toli pigesnės kaip kitur ir žmonės patenkinti.

Argi panašiai negalėtų elgties ir kitų valstybių gubernatoriai, miestų majorai? Valstybių legislatturos ir miestų valdybos tuo būdu galėtų palengvinti žmonėms.

APŠVIETA IR DEMOKRATIJA.

Demokratija ant kiekvieno piliečio užkrauna didelę atsakomybę. Teikia ji žmogui daug gera. Bet už tai nuo žmogaus labai daug ir reikalauja. Visųpirma demokratinė valdžios forma kiekvieną žmogų stato tokion pozicijon, kad priverčia įrodyti savo tikrą vertę.

Suv. Valstybių valdžios formos žinovas, lordas Bryce, kituomet pasakęs:

"Nei viena kita valdžios forma neteikia tiek daug įvairių teisių žmonėms, kaip demokratija. Bet nei valdžios forma nereikalauja tiek daug nuo žmonių priedermių, kaip demokratija.

Suv. Valstybių kūrėjai, matyt, tai gerai suprato ir numatė, kad šios didelės respublikos patvarumas ir progresas tegali remtis tik pačių piliečių išmintimi ir dora.

Pirm to, negu Suv. Valstybių Konstitucija paskelbta pagrindiniu įstatymu, Kongresas kuoašikusiai pareiškė, jog religija, apšvieta ir dora būtina reikalingos, kad užtikrinus čia gerą valdžią ir piliečiams gyvenimą. Ypač gyventojams reikalingos mokyklos, taip kad švietimas praplistų po plačiausias minias. Švietimas būtina reikalingas ne vien atskiriems asmenims, bet visai tautai. Nes be apšvietimo nei viena tauta negali išsilaikyti kaip valstybė.

Taigi, tame ir gludo tas tikras motyvas, kad šalį reikia aprūpinti geromis mokyklomis kurios netik šviestų bet ir auklėtų sąžiningus piliečius, reikia mokyklų tikybinių — konfesinių, nes jos to tikslu siekia.

Kolonijų laikais žmonai ne daug buvo mokyklų. Ir i tas mokyklas buvo siunčiami ir jose mokinami tik tie jaunuoliai, kurie buvo reikalingi pakui įvairioms valdiškoms vie-

HELMAR

Ne Pagal Kainos Spręskit Gerumą

Ar Tamsta esi vienas iš tų rukių, kurie mano, kad negalima gauti gerų Turkiškų Cigaretų prieinama kaina?

Jeigu taip, tai pabandyk HELMAR cigaretus, nes jie yra padaryti iš čysto 100% Turkiško Tabako ir parduodami prieinama kaina.

20 Helmarų kaštuoja truputį daugiau, negu 20 paprastų Cigaretų, ir su kožu Helmaru Jus gaunate keletą sykių daugiaus malonumo.

HELMAR cigaretai yra supakuoti kietose skrynutėse, kas apsaugoja juos nuo susilaužymo ir sumankymo. Paprasti Cigaretai yra supakuoti į pundelius.

ATSIMINK SKRYNUTĘ IR VARDĄ

Dirbėjai angščiausios rūšies sviete Turkiškų ir Egiptiškų Cigaretų.

toms užimti. Kitiems vaikams mokyklos nebuvo prieinamos. Bet kuomet įkurta Suv. Valstybės, tuojaus pasirupinta, idant visi vaikai būtina jės lankyti.

Įše visi, kurie šiandie kėsina si griauti privatinės mokyklas, aiškiai prisipažįsta, kad jie priešingi demokratijai. Norėdami griauti tas mokyklas, jie mėgina pasiknisti po šios respublikos pamatais. Tai šikšnosparniai, kurie bijo ne vien saulės, bet ir visokios kitos šviesos.

NEPAPRASTAS JAUTIS.

Pietinėj Amerikoje, Argentinos mieste Buenos Aires, buvo tautinė galvijų paroda. Parinktiniausias jautis parduotas už 16,000 dolerių.

AR ŽINAI KAD

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra didelė Lietuvių organizacija turinti apie 15,000 narių! Ar žinai kad Helmar Turkiški cigaretai duoda tau daugiaus vertės už savo pinigų negu perkant paprastuosius cigaretus? užtat kad jie turi savių 100% gryną Turkiško tabako. (Apdr.)

Litai ir Doleriai

Norėdami pasiųsti pinigų į Lietuvą saviesiems, siųskite per dienraštį "DRAUGĄ" kuris pigiausiai siunčia ir geriausiai patarnauja.

"Draugas" siunčia į Lietuvą pinigus nevien Litais, bet ir Doleriais.

Jei norite patys pasiųsti, tai "Draugas" išrašo čekį-draftą kurį Tamistos idėję į laišką pasiųsite saviesiems, o jie nuėję į Bankos skyrių gali atsimainyti be jokio vargo ir be atitraukimo.

Jei kam labai greitai reikalingi pinigai, "Draugas" pasiunčia pinigus telegrama kur į penkes ar keturias dienas išmoka.

Taipgi "Drangas" siunčia pinigus ir perlaidomis. Norėdami platesnių informacijų kreipkitės:

"DRAUGO" PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
2334 South Oakley Avenue Chicago, Illinois

IŠ VOKIETIJOS

MALDAKNYGES

Ką tik esame gavę iš Vokietijos gražių maldaknygių.

- "Balsas Balandėlio" minkštais apdais \$2.50
- " " kietais apdais 1.50
- "Aukso Altorius" gražiais kauliniais apd. Mišių maldos su paveiklais \$1.50
- " " Minkštais skuros apdais \$2.25
- " " paprastai apdais 75c.
- " " minkštais apdais \$1.75
- Saltinis labai gražiais kaulo apdais .. \$3.50
- Aniolas Sargas rausvos skuros apd. .. \$2.00

DRAUGAS PUB. CO.

2334 South Oakley Avenue Chicago, Illinois.

DYKAI

Kiekvienas gal gauti dykai 26 kavalku Sidabro Setu padaryta iš tikro Rogers Sidabro, susidedantis iš 6 piliu, 6 videlių, 6 didelių ir 6 mažų saukštų, 1 saukštukas del cukraus ir 1 pilius sviestui.

Tai yra tiki proga, kokios niekados nebesulauksi gauti dykai šį gražų Sidabro Setą. Kiekviena moteris, dukte ar vyras gali visa tai gauti, be jokio cento. Visa, ko mes reikalaujame, susipažindink su mūsų Prabinetis ir Dovana prekėmis, kurodytomia mūsų kataloge, savo draugais; ta kiekvienas gal padaryti, nes pritymo visai nereikia.

Mes turime tūkstančius tokiu Sidabro Setu, kuriuos norime dykai atiduoti. Buk pirmutinis save miestė ir gauti viona. Mes jau išdalinome tūkstančius tokiu dailiu Sidabro Setu. Mes norime viena ir jums duoti. Negalaukt. Išpildyk čia pridėta kupona ir tuojaus prisijusk ji mums.

HOME SUPPLY CO.

Dept. 736 131 Duane Street NEW YORK, N. Y.

BLAIVYBĖS DIRVA

BLAIVYBĖS DIRVOS redakt.: kun. Pr. Jankaitis BLAIVYBĖ AR SAIKINIS GERIMAS.

Nepersemai teko matyti "Ganytojų" (Kauno) straipsnį, kuriame autorius išdėsto, kad pilna blaivybė, tai nesą pagirtinas daiktas, arba negalima dabar Lietuvoje įvykinti. Mažiausiai kaip jis (autorius) apskaičiavo, imtų apie 150 metų įvykinti. Kur kas esą greičiau būtų galima įvesti taip vadinamą blaivybę su saiku, bei saikinis gerimas. Mes, Amerikos lietuviai jau pergyvenom saikinį gerimą. Pradžioje buvo taip vadinamas saikinis gerimas. Bet gaila, kad tą saiką labai greit peržengdavo tuoj pamatę visi, kad labai maža dalelė užlaikydavo saiką gerime. Nepalyginamai didesnė dalis neva "tų blaivininkų" tiek prisigerdavo, kad vos paeit galėdavo. Ot tai ir blaivininkai. Teorijoje, tas gerai skamba, bet praktikoje, beveik negalima įvykinti.

Tiesa nuo labai senų laikų žmonių buvo manyta, kad po biškį svaigalų gerti nieko nekenkia, ir dar esą sveika. Trylikame amžiuje arba apie 700 metų atgal Arnoldas Vilonvictis ar juokais ar ištikrųjų pavadino degtinę net "gyvas ties vandeniu." Per ilgus laikus žmonės tam tikėjo. Gydytojai irgi liepdavo ligoniams gerti kaip vaistą. Ir šandien turime pripažinti faktą, kad gydytojai išduoda receptus svaigalams nusipirkti. Išduodama kaip vaistai "per modum medicinas."

Ar svaigalai yra vaistai? Ar po biškį gerimas ištikro suteikia sveikatą? Šandien jau mažai terasime gydytojų, kurie tvirtintų, kad svaigalai yra vaistas. Svaigalai jau nunai dažniau vadina "mirties vandeniu." Nes ypač šiais laikais, mažne kasdien laikraščiuose matome, tai vienu žmogus nuo svaigalų mirė, tai kitur pavojingai susirgo ir tt. Dabar daugeliui pradeda akis atsiverti, jog svaigalai yra tikrai mirties vandeniu.

Alkoholis yra todėl nuodai. Nuodus po biškį imdamas tiesa ant syk nenusižudysi, bet per ilgą laiką ir po biškį imdamas sveikatai daug užkenksi. Budavo, ir dar esti, kurie po biškį geria, nes esą gerian valgi viduriai perdirba. Bet tai klaida. Prof. Bungė praparaodė, kad ir po biškį svaigalų geriant, alaus ar vyno, trukdo valgi virškinimui. Jis "tvirtina," kad alkoholis viduriuose valgi virškinimą naikina laiku, o kartais ir visai sustabdo. Todėl, sako, girtuokliai nenori valgyti, raugėja, bloguoja, vemina, žvatauja... Užtat, nuolat vartojan alkoholinius gėrimus, lengva gauti pilvo ir žarnų ligas, kurios sunku gydyti. Tą patį tvirtina ir profesorius Strumpel.

Gydytojas Seling, kartą lankydams ligonį paklausė. Ar žinai, kad tavo liga pačią iš girtuoklystės? Ligonis atsakė: "Ta liga mane prišpaudė ne iš girtuoklystės, bet už tai, kad mažai tevalgiau." Gydytojas atsakė: "Taip dėlto mažai tevalgai, kad degtinės gėrei, kuri tavo vidurius sugadina ir atėmė norą valgyti." Ilga eilė gydytojų pritariimų būtų galima privesti. Šiam sykiui lai bus gana tų kelių. Abelsai šandien kur kas didesnė didžiūma gydytojų yra tos nuomonės, jogei alkoholis ar po daug imamas, ar po biškį kenkia žmogaus sveikatai. Tik skirtumas tame, kad po daug geriant žmogus greičiau pajunta sveikatai pavojų; o po biškį ne taip greit. Vanduo pūdamas dideliu smarkumu ir po daug — greit duobę išmūša. Vienok jei jis ir po biškį pultų — po lašą, per ilgą laiką ir gi duobę ir kiekiausiai akmenų padarys.

Kad gerimo kenksmingumą geriau pastebėtume eikim prie faktų. Viename Amerikos Akademijos (Rumford Press, Concord, N. H.) magazine už rugsėjo mėn. šių metų randame Dr. Eug. Lyman ilgą straipsnį, kuriame skaitlinėmis paduoda alkoholio kenksmingumą, prieš įvedimą prohibicijos ir po įvedimo.

Iš vieno šimto tukstančių žmonių, kurie yra apsidraudę Metropolitan Life Insurance Co. sekanti proporcija mirimų iš alkoholio priežasčių:

1912-53	1917-49
1913-52	1918-18
1914-47	1919-14
1915-41	1920-1
1916-51	1921-9

Toliau jis sako, jogei 14 Amerikos dideliuose miestuose (New York ir Chicago priiskaitant), nuo alkoholio 1916 metais mirė žmonių 1,790, o 1920 metais, mirė vos tik 276.

Aišku, kaip yra alkoholis žmogaus gyvybei kenksmingas. O nuo blaivybės neviens nemirė. Todėl ar neverta visiems ar daug ar po biškį — su saiku geriantiems pagyvoti ir stoti prie Blaivybės. Tarpe blaivo ir girtuoklio nėra vidurinio kelio. Tiesa, gal tas, kurs po biškį geria teologiškai imant nėra girtuoklis, nes dar gal paeit, bet savo kunui, sveikatai plėdį didelę daro. Blaivybė gi yra viena iš tų keturių pamatinių dorybių. Kaipo krikščionis privalome augti dorybėse. Tad augkime.

P. B. CENTRO VALDYBOS SUS-MO PROTOKOLAS.

Cento valdybos susirinkimas įvyko 3 dieną spal., kun. J. J. Jakaitis namuose, Worcester, Mass. / Susirinkime dalyvavo centro pirmininkas, kun. Dr. J. Navickas, abidvi vice-pirmininkės p.ia Rockienė ir p.ia Stoskienė, išdininė p.ia Stoskienė, protokolų raštininkas p. Juozas Svirkas ir vienas iš dalyvių — kun. J. J. Jakaitis. Pirmininkui atidavus susirinkimo, buvo perskaityti perėjo Seimo protokolams, iš kurio buvo imta svarstyti pirmininko nutarimai. Bro-

sių spausdinimo klausimas atidėtas apgimiam laikui, kadangi esama svarbesnių reikalų, butent kas-kurių knygų atgavimas ir naujų išėjimas. Šiuo klausimu išrinkta komisija, kuri turėtų susitikti su centro valdyba, kad galėtų pasiekiausiai varyti organizacijos darbą. Nutarta imtis naujų ir prakilnes įvairiose kolonijose. Darbas pavestas centro pirmininkui.

Pasiekiausiai prakilnes rašimui tapo priimtas centro Dvas. Vade pasiūlymas, kuri jįsai buvo įteikęs Seime ir dabar vėl pakartojęs centre valdybos susirinkime. Štai jo siūlymas: "Šiose prohibicijos dienose negali būti kitokios vilties blaivybės plėtimui, kaip rengiant diskusijas "apie svarbiausius mūsų laikų klausimus," nes garsinant blaivybę, daug atsirastų, kad neit vien tik dėl to, kad blaivybės vardas jiems skamba pragaro balsu." Centro valdyba, ruošdama prakalbas, pilnai prisilaikys šito sumanymo.

"Blaivybės Dirvos" patobulinimo klausimas yra pavestas pilnai jos redaktoriui kun. Pranciui Jakaitiui. Nutarta pagarsinti organe apie centro valdybos skelbiamą konkursą geresniems blaivybės straipsniams premijos yra skiriamos \$5, \$10 ir \$15. Siūnami gali pasinaudoti ypatingai nori užsidirbti moksleiviai.

Kadangi visiškai išsibaigė ženkliai ir yra keletas knygų reikalavimai naujų ženklių, tai nutarta, kad knuopos sužinotų kiek viso joms ženklių reikia, tai tiek centras ir užsakys, kad neakvoti per daug pinigų; dažnai atsitinka, kad yra padaryta daug ženklių, kurių niekas neperka ir tokiu būdu darosi didelis nuostolis centro išdai ir, tuo pačiu, visai organizacijai.

Jaunamėčių organizavimo klausimu tapo išdirtos svarbesnės taisyklės. Nutarta, kad kiekviena kuopa stengtųsi organizuoti vaikų skyrius ir juos globotų. Vaikų mokyklės į metus 25 centai; šitų pinigų 5 centus siūniamas į centrą, gi kitą dvidešimtį liekasi kuopos išde. Iš šitų išde likusių pinigų kas metas jie gali susiruošti sau išvažiavimą arba pasilinksminimo vakarelių. — Savo susirinkimus jie laikys atskirai nuo suaugusių, dalyvaujančių Dvas. Vadui ir keliems vyresnių knuopos išrinktų asmenų. — Susirinkimus jaunamėčiai privalo laikyti kas du mėnesius; per susirinkimus jie sumoka po 5c., šeštą gi kartą, kaip jau buvo minėta, jie ruošia vakarelių.

Kadangi nariai, istodami organizaciją, atlieka tai labai pakrikusiai, tai nutarta dabar atspausinti jiems mažus lakius su prieasikos forma ir su pažymiu kokiam laikui asmuo priima blaivybės prieasiką. Nutarta taipgi atspausinti kuopas diplomus ir juos atitinkamai sušumeruoti. Šiuoni susirinkimas ir pasibaigė.

ČIA SUSTOK-PAGALVOK

Pagalvojes-----Pasinaudok!

Knygų Išpardavimas, Kokio Dar Nebuvo TIK IKI GRUODŽIO MĖNESIO

KATALIKŲ TIKYBA Parašė Kun. P. Butis Knyga didelio formato, 215 puslapių. Joje išdėstyta apie Dievą, Trejybę, Pasaulio pradžią, ką sako mokslas ir Šv. Raštas apie pasaulio pradžią. Apie žmogų ir angelus. Labai naudinga knyga ir tikintiems ir netikintiems. Kaina su apdar. vie. \$1.30 Tik 85c. Kaina be apdar. vie. \$1.00 Tik 75c.	LIETUVOS KARIUOMENĖ Ši knyga didelė 175 pusl. Gražiai išleista. Joje telpa smulkus aprašymas kaip formavosi Lietuvos kariuomenė ir jos pirmieji žygiai. Beto joje randami 92 paveiksai kareivių ir jų darbų. Kaina su apdar. pa. \$3.50 Tik \$2.50 Kaina mink. apd. vie. \$2.50 Tik \$1.75 Kaina pop. ap. vietoje \$1.50 Tik \$1.00	ANDERSONO PASAKOS Joje yra 234 pusl. Formatos didelis. Telpa apie 40 labai įdomių pasakų, kaip va. "Penkių žirnių istorija". "Biaurasis ančiukas". "Daugias lapelis". "Mergaitė atsistojusi ant duonos". "Laimė ir medžio šakoj gali būti". "Karalaitė ant žirnio". ir kitos kitokios. Kaina vietoje \$1.50 Tik \$1.00	LIETUVOS ATGIJIMO ISTORIJA Parašė Kun. J. Totoraitis. Šioje knygelėje aprašyta ir tikrais faktais paremta kaip Lietuvių tauta rusų persekiojama atgija. Kaip nešamos ir užrubežio knygos, leidžiamos skaityti, rašyti. Kaip Mūravio Korikos smaugia lietuvius. Kaina vietoje 35c. Tik 25c.
ŽMOGUS IR GYVULYS Parašė Kun. Pr. Butis. Knygelė turi 61 puslapį. Ji labai įdomi. Nes aprašo žmogaus kilmę. Kaip žmogus skiriasi nuo gyvulių. Kaip atsirado baltai, juodi, raudoni ir geltoni žmonės. Kaip atsirado žmonės Amerikoje ir tt. Kaina vietoje 30c. Tik 20c.	KATEDROS DAINIUS Lietuvino Safira Šioje knygelėje 63 pusl. Graži išvaizda. Turinys įdomus. Kalba graži. Skaitymas labai patraukiantis. Kas mėgsta širdį judinantį skaitymą, tegi ma šią knygelę. Kaina vietoje 20c. Tik 15c.	HUCKLEBERRY FINNAS Vertė Jonas Kinitas Knyga didelio formato. Turi 284 pusl. Labai įdomi apysaka; turinys įvairiausias. Lietuviams reikia džiaugtis, kad šioje knygoje ir visiems ją įsigyti. Kaina vietoje 75c. Tik 50c.	KAUNO ALBUMAS Jame vien tik paveiksai ir jų gana platus paraiškinimai. Kas nori Amerikoje budamas pamatyti dabartinės Lietuvos sostinės žymiausias įtaigas ir įdomybes, tesiperka Albumą. Kaina vietoje 75c. Tik 60c.
VARGO MOKYKLAI Ši knyga viso būrello mokytojų sutaisyta. Jos turinys taip įvairus, kad neaprašyti. Žinau tik, kad tokias pasakytas, kokios šioje knygoje telpa mėgsta jauni ir seni, vaikai ir užaugę. Viso 98 tokios pasakėlės. Kaina vietoje 80c. Tik 60c.	BRAZINELIAI Parašė Skruzdė Ši knygelė gražiai išleista. Joje telpa 11 įvairių iš gyvenimo pasakėlių, monologų. Jų kiti nepaprastai juokingi, kiti grandingos, visos naudingos. Kas nori žmonių draugijoje ką linksmo papasakoti, teisiąja šią knygelę. Kaina vietoje 45c. Tik 25c.	JAUNOJI LIETUVA Poema. Parašė J. Maironis Ką apie šią knygą pasakytif? Parašė ją Maironis, tai ir gana. Žinome, kas Maironis ir kokios puikios jo eilės. Ši prieguli prie gražiausiųjų jo darbų. Imk ir skaityk. Kaina vietoje 80c. Tik 60c.	TRUMPA APOLOGETIKA Parašė Kun. P. Butis M. I. G. Šioje knygoje yra 220 puslapių. Didumas vidutinis. Joje aiškiausiai įrodyta atsiradimas tikrojo tikėjimo ir netikrųjų tikėjimų. Parodo protinius tikėjimo pamatus. Tai didžiai svarbi knyga tikintiems, ir netikintiems. Kaina vietoje 60c. Tik 40c.
ATSTOVAS RALYS Saliutinio Nemunas. Puslapių 144. Gana didelio formato. Labai graži kalba. Turinys interesingas. Aprašymai gyvi. Vaizdaliai, tiesiog žavėjanti. Kas šią knygą skaityt, tas ją giria. Kaina vietoje 40c. Tik 25c.	MISIONIERIAUS UŽRAŠAI Versta Brolių Marijonų. Šioje knygoje telpa — gražiausių atsitikimų iš įvairių žmonių gyvenimo. Aprašyta atsivertimai ir tikėjimai. Pradėjus ją skaityti nėra nuro pamleisti iš rankų neperskaitius. Kaina gražiai aptaisy. \$1.50 Tik \$1.00	STATISTINĖS ŽINIOS Apie Liet. ligi karui 1914 m. Iš šios knygos galima sužinoti apie Lietuvą daug įdomių dalykų, kurių iki šiolie nežino ta, tai yra, kiek Lietuvos žemės, gyventojų, koki jie, apie Lietuvos turtus, pramonę, prekybą ir k. Kaina vietoje \$2.00 Tik \$1.00	LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA P. Kiaušalio ir Rygiskų Jono. Tai naujai sutaisyta gramatika. Norintiems geriau mokėti lietuvių kalbą, reikia naudotis šia knyga. Kaina vietoje 80c. Tik 60c.
ZEMAITĖS RAŠTAI Aprašymai Knyga didelė. Puslapių 391. Joje telpa visos eilės įvairių aprašymų iš gyvenimo. Ši knyga. Tinka labai į knygynus. Kaina vietoje \$1.50 Tik \$1.00	JONO BILIUNO RAŠTAI Knyga 143 puslapių. Joje telpa daug aprašymų, vadinamų "paveiksais", apysakų ir eilių. Tai žymus literatinis darbas. Kaina vietoje \$1.50 Tik 90c.	LIETUVOS UKIS Parašė Al. Rimka. Norint arčiau apsipažinti su Lietuvos žemės reikalais, pravartu paskaityti šią knygą. Naudos iš to skaitymo bus daug. Kaina vietoje \$1.00 Tik 60c.	APEIGOS R. K. BAZNYČIOS Parašė Gerutis Ši knyga visiems katalikams naudinga ir reikalinga, kad suprastų visas apeigas, vartojamos bažnyčioje. Kaina vietoje 50c. Tik 40c.

[illegible]

CHICAGOJE

CHICAGO. — Šiandien pastovus oras; vakare, ar naktį pramatomas lietus; kiek šilčiau.

PRIEŠ McADOO.

Illinois demokratai taip pat jau rengiasi politinėm kampanijon.

McAdoo savo kandidatūros į Suv. Valstybių prezidentus viešai dar nepaskelbė. Bet jis kas momentas gali reikšti tą norą.

Illinois demokratai kažkodėl Wilsono žentui nepalankūs. Jie sako, kad prieš McAdoo norus kovos. Jo vieton statysią čia New Yorko gubernatorių Smith, kuriam yra progos palikti kandidatū.

JAUNAMARTĖ BE PINIGŲ.

Mrs. Mabel Bryan (po vyru), 17 metų, neseniai susituokė. Su vyru apsigyveno Sherman viešbuty. Tas vyras, matyt, irgi vaikėzas, ją greit apsidžiaugė ir pametė.

Vakar ta jaunamartė viešbučio kambarį pradėjo desperatingai reikauti. Viešbučio valdyba, manydama ji prarijusį nuodų, pašaukė policiją.

Policijos nuovadoj patirta, kad ji nuodų nerijusi, nes neturėjusi. Jinai šaukė: "Kad turėčiau pinigų, pirčiau nuodų ir pasidaryčiau galą!"

Pasiūsta į "Juvenile Detention Home."

ZMOGŽUDIS PASIDAVĖ POLICIJAI.

Pasquale Pagano, kuris andai nužudė savo moterį, tuo būdu 6 savo vaikus palikdamas našlaičiais, pasidavė policijai.

Jis nuėjo Cragin policijos stotin ir pranešė, jog nenoris ilgiaus slapstyti.

Sako nužudęs moterį todėl, kad ana turėjusi santykių su kitu vyru.

DEL PIGESNIŲ KIAUSINIŲ.

Chicago miesto taryboje priimta rezoliucija, idant į ledaunes dedami kiaušiniai būtų pažymimi kaip daug jie seni. Rezoliucija pavesta peržiūrėti tam tikrai komisijai.

Tuo būdu norima papiginti kiaušinius.

BOLŠEVISTINIS ATSTOVAS NUBAUSTAS.

Max Schallman, kurs sako esąs "nepaprastas" Lenino atstovas, atvykęs Amerikon pirkti Rusijai reikalingų drabužių, federaliam teisme, Chicagoje, nubaustas 3 metais kalėjimo ir 3,000 dolerių pabaudos.

Schallman prisipažino esąs bolševistinis šnipas.

Jis su įvairiomis firmomis čia darė didelius kontraktus ir suktymėms nuo firmų išgavo nemažai pinigų. Tuotarpu jis nebuvo joks Lenino atstovas.

Trys pėšikai įsigavo į namus, 1140 East 55 gat., ir namų šeimininkę apiplošė.

METINIS KONCERTAS.

Š. m. lapkričio 21 dieną School Hall svetainėje Lietuvos Vyčių Chicago Apskričio choras davė metinį koncertą.

Programoj duota lietuvių kompozitorių kurinių, kaip St. Šimkaus, Č. Sasnausko, M. Petrausko, Čiurlionies ir pasaulinių klasikų kompozitorių, kaip Saint — Saens, Handel, Naskowsky, Čaikovskio.

Choras padainavo "Ant tėvelio dvaro" — St. Šimkaus, "Mažas mūsų broliukas" — liaudies daina, "Lėk sakalcil" — Č. Sasnausko, "Užmiro žemė" — Č. Sasnausko, "And the glory (Messiah)" — Handel, "Sėriau žergelį" — Čiurlionies, "Vai žydėk, žydėk" — "Vai žydėk, žydėk" — St. Šimkaus, "Pater Noster" — Čaikovskio, "Alleluja (Messiah)" — Handel.

Oktetas iš O. Pėstininkaitės, E. Jovaiškaitės, V. Volteraitės, A. Kazanauskienės, J. Ramanausko, J. Balsio, J. Pivoriuno, K. Pažerskio padainavo "Aras" — M. Petrausko.

A. S. Pocius pianu paskambino "Allegro Appassionats" — Saint — Saens ir vieną prieš do.

J. Ramanauskas padainavo "Kur bakažė Samanota" — St. Šimkaus, "Vieversėliai čiužba" — Naskowsky ir vieną priedo.

A. Berekaitė pad. solo "Pasakyk, Lietuva, mylimoji" — M. Petrausko ir vieną priedo.

Mergaičių choras pad. "Tu, mano motinėle" — Č. Sasnausko.

Chorui, solistams ir grupėms, išpildžiusiems savo dalis, tenka pripažinti gerą prisiruošimą. Del solistų, kaip J. Ramanausko, A. Berekaitės, tenka pasakyti dar daugiau — jie išeina į sceną su pasitikėjimu ir grįžta su triumfu.

Apskritai imant, programą galima likti nepatenkintu vien už tai, kad jame, išskiriant vieną kitą punktą, kiti jau dainuojami pernai, užpernai ir dar iš seniau. Žinoma, tokios giesmės dainos, kaip Č. Sasnausko "Užmiro žemė", Čaikovskio "Pater Noster", Handel'io "Alleluja" — visuomet buna įdomios ir palieka išpuošio, bet per dažnus jų kartojimas vis tik gal nuobosti. Geistina, kad programoj būtų duodama daugiau naujesnių lietuvių kompozitorių kurinių, ir tokių, kurie vaižduotų dabartinį Lietuvos upą ir dvasią. Tai pajudintų ne vieną iš to tautinio sustingimo, kurs taip smarkiai apėmė išeiviją, ypač jaunimą.

Šiuo tarpu tokio upo ir dvasios pavaidino tik viena daina — "Sėriau žergelį" — Čiurlionio. Iškilais, o vaiden tuvė sumirga vulkanuotas Kauno brukas, kurio trenkia lietuvių kariuomenė, linojoja eilės, girdisi tvirtas kojų žengimas, o iš lūpų aidi daina...

Mes čia organizuojamės, dedamės į choras, kad gyvenimo bangos mus neišnešiotų, neišblakytų, kad nemirtumėme tautine mirtimi, tai ir galvintime save ir kitus. Lietuviška daina visuomet buvo ir bus lietuvių "patiekas", nesigalint jokių aplinkybių.

Šiuo tarpu choristuose žymu buvo kokio tai suslėgto upo. Gal tai del to, kad ne pilna salė žmonių buvo. Bet tai neturėtų daryti įtakos. Toliau, kad išvengti kai kurių "klaidų" "sposų", ir seną reiktų išsiųsti asmenis, sugebančius padaryti tvarką, o ne netvarką. Menas — šventenybė, jo vieta — šventenyčia. Tik mažas dalykėlis kartais gal sugadinti visą rimtumą ir išpuošio.

Liet. Vyčių Chicago Apskričio choras tur gabi, prityrusi vedėją asmenį A. S. Pocius. Jis apie save spiečia gražių pajėgų. Kaip iki šiol, taip, be abejonės, ir ateity Vyčių choras turės pirmenybę prieš visus kitus vietoj choros.

M.

NORTH SIDE

Šios kolonijos jaunimas irgi neatsilieka savo darbu. Vos spėjo viena pramoga praeiti, štai jau kita ruošama. Dabar kuopa rengiasi prie vakaro, kurs įvyks nedidelio lapkričio 25 d. parapijinę svet. Scenų statoma 3-jų veiksmų komedija "Balon puolės, sausas pekels". Daroma tai sustiprinti.

Susirinkimą baigus, atkalbant malda, buvo išpildyta įvairi programa iš dainų, piano solo, šokių, komedijų ir deklamacijų.

Iš vakaro išsinešta gražus ir spudžia.

Sena korespondentė.

LIETUVOS UKIO BANKAS

Kapitalas 15,000,000. Litų.

Turtas ir atsakomybė 30,000,000 Litų.

Didžiausias ir tvirčiausias bankas Lietuvoje. Turi savo skyrius kiekviename Lietuvos mieste. Už įdėtus pinigus moka geriausius nuosimėjus. Pasidėjus metams ar ilgesniam laikui 8%, pasidėjus pusei metų 6%, ant pareikalavimo 4%.

Lietuviai amerikiečiai! dėkite savo pinigus į šį tvirtą ir saugų banką, tai darydami, turėsite didelę naudą sau ir savo tėvynei padėsite ekonominiškai pakilti. BANKAS ISMOKĖS AMERIKOS DOLERIAIS.

Lietuvos Ukio Bankas, 31 Laisvės aleja, Kannas, Lithuania.

GAVO PINIGUS LIETUVOJE

KURIUS SIUNTĖ PER "DRAUGĄ" ŠIE ASMENIS:

Staras V. (Melrose Park, Ill.)
Misevičė K. (Melrose Park, Ill.)
Bagdonas P. (E. St. Louis, Ill.)
Jonušienė (Melrose Park, Ill.)
Garalevičius J. (Michigan City, Ind.)
Jasiulis J. (Melrose Park, Ill.)
Gricaitė Alena (Cicero, Ill.)
Kukavičia Teof.
Bartkus St. (Cicero, Ill.)
Balandis Nat.
Brazauskas (Cicero, Ill.)
Rudokas Ant.
Gedvilienė Gros. (Roseland, Ill.)
Feiza Mykol. (Cicero, Ill.)
Ruikis Ant. (Cicero, Ill.)
Zaulevičė (National Grove)
Genčiauskas V. (Wauwatosa, Wis.)
Laurinaitis Vinc. (Maywood, Ill.)
Lebežinskas Jonas
Smilgins Pranas
Samoška Jurg. (W. Frankfort, Ill.)
Žitkevičienė Barb. (W. Pullman, Ill.)
Musteikis T. (Ind. Harbor, Ind.)
Kairis St. (Ind. Harbor, Ind.)
Kavaliauskienė Dom. (Cicero, Ill.)
Šeris Bened.
Petramientienė M. (Cicero, Ill.)
Benaitis Ant.
Cibanauskienė Zof.
Kun. K. Bickauskas (Schenectady, N. Y.)
Malakauskas F. (Cicero, Ill.)
Sarka Jurg. (Cicero, Ill.)
Stulpinas Aleks.
Walfas F.
Jaskunas St. (Cicero, Ill.)
N. N.

DRAUGO PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS

2334 So. Oakley Ave. Tel. Roosevelt 7791
Atsargas kasdien, iškyros šventėms iki 8 v.

KĄ GALI SPRINGFIELDIEČIAI.

Didžiu pasitenkinimu sutikta pranešimas, jog garsusis Springfieldo Vyčių Choras atvyksta į Chicago atvaidinti p. Aleksio operetę "I Tėvyne". Tai naujas Chicagoje čiams nematytas ir negirdėtas muzikalis veikalas.

Kam teko dalyvauti šių metų Vyčių Seime Springfield, Ill. — tas įsitikino, kad viena gražių Vyčių Seimo pramogų buvo minimoji operetė. Ir operetės turinis, ir muzika ir pagalių, aktorių gabumai — viskas sužavėjo atsilankiusius.

Sumanytojai gerai padarė pakviesdami Springfieldiečius į Chicago. Tuo būdu duoda vienintelę progą chiegiams gruodžio 2 d. š. m. kv. Jurgio par. svetainėje, ištikrųjų, pamatyti ką gali Springfieldiečiai. Mk.

GIEDRINKŲ DOMEI.

Visi, kurie esate paėmę pradinėjimui užkandžiams tikietų Giedrininkų Chicago Apskričio šeimyniniam išvaivimui kurs įvyks pereitą "Labor Day", rugs. mėn., Beverly Hills, malonėkite rengimo komisijai sugrąžinti neparduotuosius tikietus ir pinigų už pardotuosius tikietus. Rengimo komisija neri užtaigti to išvaivimo sąskaitas. Rengimo komisija.

AR ŽINAI KAD

1922 metais Lietuvos kariuomenė buvo 30,000 vyrų? Ar žinai kad Helmar Turkiški eigačiai yra supakoti tvirtose atskirose dėžėse kas apsaugoja juos nuo suslamdydimo ir susimankymo? (Apr.)

A. + A.

ONA POVILIONIENĖ

mirė lapkr. 21 d. 1923 7.30 val. vak. 33 metų amžiaus. Paejo iš Kauno red. Pasvalio Apskr. Vašku parap. Amerike išgyveno 12 metų.

Paliko dideliame nuliudime vyrą Antaną 3 sunus Ignacą 9 metų Vincentą 7 metų Aleksandrą 4 metų, brolių Povilą Margį, Lietuvoj seserį Agotą Simonaitienę.

Velionės kunas pašarvotas po num. 6825 So. Western Ave. laidotuvis įvyks subotų, lapkričio 24 d. į Nek. Pras. Sv. M. P. bažnyčia 8.30 val. rytė, po pamaldų bus nulydėta į sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuve.

Nuliudė: Vyras Antanas Povilonis ir giminai.

TRUKSTA \$100,000.

George Preble, The West Town State banko klerkai truksta \$100,000, kuriuos jis išaikvojęs įvairiais būdais.

Peble buvo įvardintas šiam darbe pirm keleta savaitių, bet nedatekliaus pinigų sumai didėjant, naujai apkaltintas.

PRANEŠIMAS.

Labd. Sa-gos Centro Direktorių susirinkimas įvyks lapkr. 23 d. 7.30 val. vak. Aušros Vartų parap. svetainėje. Valdyba.

PARDAVIMUI. NAMAS

Platas ant randos ir tas patalpiamas ant pardavimo. Namas ant dviejų pagyvenimų po 5 kamb. Elektra, gasas ir kiti įtaisymai. Namas tik siemiet pastatytas. 4010 So. Brighton Pl. pusė bloko nuo Archer Ave. Savininka galima matyti tik nuo 6 val. vak.

BIZNIS

ANT PARDAVIMO grocerinė labai gerą vietą, kitu krautuvų apilinkė, nda, pagyvenimui 7 kambariai. Randos \$51.50, du blokal nuo Jackson Parko. Reikia kad mokėti angliškai. Kas nusipirktas tas nesigalės. Atsilaukite Fairfax 2619

EXTRA DIDELIS BARGENAS PARDUODA buferne ir grocerne visokių tautų apgyventa daugiausiai Lietuvių. Randa pigi, 5-ki kambariai del pagyvenimo užpaka. 5 koro. Pardavimo prieštis patirsite ant vietos. Turi būti greitai parduota su dideliu sumažinimu kainos. 1505 So. 49-th Ct. Cicero, Ill.

LIETUVIAI GRABORIAI

S. D. LACHAWICZ

Lietuvių Graborius
2314 W. 23rd Pl.
Chicago, Ill.
Patarnauja laidotuves kuopiglauius. Reikia maldų atsisaukti, o mano darbu busite užgaidinti.
Tel. Canal 1271
2199

A Masalskis Graborius
Patarnauja laidotuves, krikščionėms ir kitoms reikalingoms. Gai nos prielamos.
3307 Auburn Ave. Chicago.
Telefonas Vards 1128

STANLEY P. MAZEIKA
GRABORIUS ir Patarnauja laidotuves, krikščionėms ir kitoms reikalingoms. Gai nos prielamos.
3319 Auburn Ave Chicago
Telefonas Vards 1128

MOTERIMS PRANEŠIMAS.

\$2,000 vertės vilnų parsiuduoda del nerimu, dažytu ir nedažytu malkai vertės 75c. parsiuduoda už 25c. 35c. ir 40. Taipgi parsiuduoda marškinės gijos del meginio, kaina 250 jardu po 10c. — 35c. ir 65c. Taipgi parsiuduoda vilnonės skiantis. Meldžiame nepraleisti šios progos nes tokio bargo nebus. Antrašas:

Frank Salimanavičius
504 West 33-rd Street
Tarpe Parnel ir Normal Ave.
1-mos Lubos

MEDUS
Sviežus
Tikrai Garantuotas
Geriausias Medus koki pinigai gali nuigirti.
2 Penkių svarų viedrukai ... \$2.20
6 Penkių svarų viedrukai ... \$6.30
10 Penkių svarų viedrukai ... \$10.00
Siunčiame express'u
Sluskite Money Order apmokėjimui
A. G. GILL
228 W. Harrison St. Chicago, Ill.
Septintos lubos.

LIETUVIAI ADVOKATAI

JOHN I. BAGDZIUNAS
ADVOKATAS
Veda bylas vienoje Telmonose. Egami-nuola Abstraktas. Padaro pirkimo ir pardavimo Dokumentus ir įstatymus.
7 South Dearborn Street
ROOM 1538 TRIBUNE BLDG.
Telefonas Randolph 3261
Vakaras: 2151 West 22 St.
Telefonas Canal 1667

JOSEPH C. SOBEL
LIETUVIS ADVOKATAS
155 N. Clark St. Room 1518
Telefonas Dearborn 4766
Telefonas Canal 3589
Vakaras: 2341 W. 23-rd Place

A. E. STASULANI
ADVOKATAS
Vidurmiestij Ofisas
Room 1726 Chicago Temple Bldg.
77 W. Washington St.
CICERO Ofisas: Pamedžio vak.
1314 S. Cicero Av. Tel. Cicero 5636
BRIDGEPORT Ofisas: Kitais vak.
3236 S. Halsted St. Tel. Boxl. 6787

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
Ofisas Vidurmiestij:
29 South La Salle Street
Kambaris 656
Telefonas Central 6396
KARIS 3223 S. Halsted St.
Telefonas: Vards 4841

J. P. WAITCHES
Lawyer
LIETUVIS ADVOKATAS
Dien.: R. 514-516-127 N. Dearborn Str. Tel. Randolph 558
Vakaras: 10738 S. Wabash A. Roseland Tel. Pullman 6377

A. A. Slakis
ADVOKATAS
Ofisas Vidurmiestij
CHICAGO TEMPLE BUILDING
77 West Washington Street
Room 1726 Tel. Dearborn 9057
Namiu Tel. Hyde Park 3395

S. W. BANES
ADVOKATAS
79 W. Monroe Street
Room 904 — Telef. Randolph 2906
Val: Nuo 9 ryto iki 6 po pietų
Vakaras: 3203 So. Halsted St.
Telef. Vards 1015
Chicago.

Didžiausia Lietuviška Krautovė Chicagoj

PEARL QUEEN KONCERTINA
NEMOKESI PINIGUS BEREIKALO
Musų krautovė — Viena iš didžiausių Chicagoje
Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinelių laisvams drukuoti ir ofiso darbams yra nanjausios mados. Užlaikom visokių laikrodžių, žiedus, šlinbinius ir deimantinius; gramofonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių, armonikų rusiškų ir prusiškų išdirbysčių. Balalaidų, gitarų ir smulkų kokių tik reikia. Dirbame visokių ženklius drągytėmis, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai.
Taipgi užlaikau pilna eile optiškų dalykų.
Steponas P. Kazlawski
4632 S. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas BOULEVARD 7309